

COM FER UN LIP DUB?

EXPERIÈNCIA A L'INSTITUT FORAT DEL VENT, A Cerdanyola del Vallès (22 de juny de 2010)

Un lip dub és un vídeo musical realitzat per un grup de persones, que sincronitza els seus moviments, gestos i llavis al so d'una cançó de moda que se li superposa.

És una activitat de caire lúdic que dinamitza i cohesiona el centre, tant els professors, el personal administratiu com els alumnes.

Quins han estat els **avantatges i beneficis** que hem trobat a l'hora de fer l'activitat:

1. Que situa, contextualitza i promou el centre, mostrant-lo, en un altre context a tothom, de dins i de fora del centre.
2. És una activitat de motivació que il·lusiona a un bon nombre de persones.
3. Tant professors com alumnes, així com el mateix centre, desenvolupen per una estona uns rols ben diferents als habituals del curs, cohesionant tota la comunitat educativa.
4. És una activitat que demana treballar un nombre gran de persones per un objectiu comú: ha generat interessants reflexions tant a professors com alumnes.
5. És una activitat on l'espontaneïtat i la frescor són uns factors cabdals i que sovint no es treballen prou al quefer educatiu diari.
6. És una activitat real que va més enllà del simulacre i a on els alumnes en són els propis protagonistes.

No sempre però plou a gust de tothom i sempre hi ha alguna persona que pot pensar que es tracta d'una activitat innecessària en un context educatiu, i penso que tenen tota la raó. És una activitat innecessària, i que només cal fer-la si hi ha un grup de persones il·lusionades i capaces d'il·lusionar als altres. Però, no cal fer un Lip dub per ser un "insti guai". Si un insti és guai trobarà infinites altres possibilitats creatives i expressives d'il·lusionar i motivar al seu col·lectiu, i segurament arribarà més lluny amb tots els seus altres objectius proposats.

Procés d'elaboració

El procés d'elaboració ha estat basat pel sistema poc operatiu de l'assaig i error, però no vam trobar manuals al respecte i el vam haver d'anar cuinant a la nostra manera: una mica més de forn, una mica menys de sal, ara provant-ho amb aquest altre motlle, etc... i que de manera més o menys ordenada us explico tot seguit:

1. El primer que cal és decidir de fer un Lip dub i proposar-ho als professors i alumnes, i establir una comissió de treball.
2. Activar i motivar als alumnes: penjar el vídeo a la web de l'escola, amb la lletra a part, perquè tothom la vagi escoltant i se la vagi aprenent.
3. Establir un fluxe de contacte amb els tutors responsables.
4. Definir la cançó: o bé per el·lecció democràtica fent votacions per cursos, o bé com vam decidir fer-ho nosaltres, presentant la cançó des de l'organització. Vam decidir per aquesta opció perquè volíem una cançó en català, i això ens posava les coses més difícils. A l'inici vam tenir una mica de queixes dels alumnes que preferien altres músiques, però de seguida es va convertir en la cançó de l'estiu i a tenir l'aprovació general.
5. Tota cançó ha de reunir les següents característiques:
 - Ha de tenir com a mínim uns 5 minuts de durada; la majoria de cançons en català tenen de 2,5min a 4min.
 - Cançó alegre i no tristoia.
 - Lletra adequada i constructiva en un context educatiu.
 - Ha de tenir diversitat textual però no massa, perquè dificultaria el doblatge.
 - Una estrofa repetitiva: facilita la feina.
6. Recorregut: decidir-lo individualment, amb un reproductor mp3 i auriculars. Cal que sigui un recorregut interessant, que mostri el més interessant del centre i que no sigui repetitiu. Per facilitar la feina, establir llocs d'arribada i llocs d'estada en funció de

- l'estructura de la cançó. Ex.: frangment instrumental = desplaçament de A a B; primera estrofa, de l'espai B al C; etc.
7. Fer unes quantes vegades el recorregut amb els professors o professores que estaran implicats al dia de la gravació: una professora a la càmera, una altra professora amb l'àudio (mp3+altaveus) i el coordinador amb el guió. Objectiu: tenir clar en quin moment de la lletra hem d'arribar a cada lloc. Serà molt millor pensar en estrofes que no pas en minuts i segons!.
 8. Gravar el Lip dub sense gent: per acabar de perfilar les temporitzacions. Plantejar alguns moviments de càmera interessants, preveure contrallums, què podrà i què no podrà enfocar la càmera, etc.
 9. Fer una graella que penjarem al google docs i que tots els tutors responsables podran omplir durant un període donat (aquest exemple és només de lectura però es pot donar els permisos d'edició).
<http://docs.google.com/Doc?docid=0AbUXjolhNK9hZGd2MzQyN3RfMzlkE2ajNkMw&hl=en>
 10. Calia explicar als grups quin seria el recorregut i en quin moment apareixerien ells. A cada grup li vam assignar un espai, i a uns alumnes en concrets, farien d'actors principals i serien els encarregats del doblatge principal de cada moment. El fet de tenir uns actors principals facilita també la feina i facilita el fil conductor entre les diferents seccions.
 11. Cada classe tenia penjada a l'aula una lletra de la cançó, i en **vermell**, només aquelles parts que els impliquen com a grup. Els alumnes decidien què farien i ho anotaven al full, a un apartat d'observacions. Finalment el professor afegia la informació rebuda a la graella on-line.
 12. Va ser necessària la creació d'un grup transversal (fora del grup-classe) per a alguna funció específica: els diabolos de l'entrada no estaven amb el seu grup, si no que estaven al pati, amb un altre grup, els skaters de l'inici, etc.

La crònica:

El dia de la gravació, 22 de juny: A les 10h. S'acabaven les últimes proves de recuperació i millora i disposàvem de 3 hores per a la gravació del Lip Dub, fins a la 13h, que hi havia altres activitats. Tot plegat ens va dur una hora i mitja.

El fet és que vam fer una molt bona feina de motivació i de sensibilització durant tot el procés, però en canvi no vam tenir moments de fer assajos generals (el temps se'ns tirava a sobre, a final de curs), de manera que a l'últim i únic dia vam fer un simulacre o assaig general i dues preses. La segona presa ens va semblar suficientment satisfactòria i teníem dubtes que en una tercera presa sortís millor. L'espontaneïtat i frescor dura sempre poc i moure tanta gent acaba per cansar-los. Sempre és millor que quedi fresc amb algun desajust que tot ben quadrat però amb símptome de fatiga o d'artifici.

Sorpreses a la gravació:

Al primer simulacre, ens vam trobar amb alguns desajustos en el moviment de la càmera que vam poder corregir de forma immediata. Ens vam trobar amb espais amb molts alumnes i amb algun espai ben buit. Vam poder fer un transvassament d'alumnes d'un lloc a l'altre. Uns alumnes de batxillerat que venien a recollir uns certificats van afegir-se al projecte. La gran sorpresa va ser que a mesura que anàvem passant amb la càmera vam poder veure que apareixien moviments, idees genials que ni tant sols havien estat pensades, i que en aquell moment a algú se li hauria ocorregut. Quan vam fer la segona presa, vam poder veure realment una segona versió ben diferent (la coreografia dels paraigües, per exemple, va ser una idea generada entre la primera i la segona presa). És quan t'adones que tota la feina fet ha estat imprescindible, però sobretot per generar estructura i seguretat als alumnes i professors, més que no pas per determinar realment el que apareixerà a la càmera, perquè pot canviar a l'últim moment.

Per tal que tothom estigués a punt, tot el professorat es mobilitzà per tenir cada grup i cada secció controlada, i després d'accionar el timbre l'institut tothom es col·locava al seu lloc i esperava l'arribada de la càmera.

Al migdia i per la tarda, vam convertir l'arxiu de vídeo a un arxiu compatible per editar, i li vam afegir el so de la cançó. Podem cridar tant com volguem durant el procés d'elaboració del lip dub, perquè és un so que eliminarem o que difuminarem quan l'hi superposem l'àudio original.

Al vespre teníem cloenda i concert de fi de curs, amb l'assistència de pares, alumnes i professors, vam poder projectar, just sortit del forn, el Lip dub per al gaudi de tots els assistents.

Aviam quina altra ens depara el curs vinent, perquè sempre diuen que les segones parts mai eren tan bones! Però us animo a què proveu aquest pastís, amb aquests ingredients o us animeu a provar-ne d'altres, que de ben segur us podrà sortir tant o més bo que el nostre.

Joan Escoda
escoda.joan@gmail.com

Per veure el vídeo: <http://www.youtube.com/watch?v=36FzyacVZHw>

Per veure el blog: <http://musicaiesforat.blogspot.com/2010/06/lip-dub.html>